

13.ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผล

- ความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผล เมื่อเข้าหลักเกณฑ์ตามมาตรา 420 ครบถ้วน ผู้กระทำจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้นเพียงไร
- ปกติความเสียหายต่างๆ ที่เกิดขึ้นย่อมมีที่มา
- คือ เกิดจากสาเหตุ ถ้าเหตุๆ เดียวทำให้เกิดผลอย่างนั้นขึ้นมา ก็ไม่มีปัญหา เพราะมีเหตุเดียว

- เช่น ตีหัวแตก ผลหัวแตกมาจากเหตุคือการตีหัว
- แต่ถ้าคนสองคนไม่ได้เป็นตัวการร่วมตามมาตรา 432 ต่างคนต่างตีแล้วเลือดไหลไม่หยุดเลยตาย ก็ มีปัญหาว่าความตายมาจากไหน ใครต้องรับผิดชอบ
- เป็นเรื่องความสัมพันธ์ระหว่างการกระทำกับผล ทำให้เกิดทฤษฎีขึ้นมา 2 ทฤษฎี

2

- 1. ทฤษฎีเงื่อนไขหรือทฤษฎีผลโดยตรง หรือ ที่เรียกอีกอย่างหนึ่งว่า ทฤษฎีความเท่าเทียมกันแห่งเหตุ
- หมายถึง ถ้าไม่มีการกระทำที่ถูกล่าวหาผล จะไม่เกิด

3

- ถือว่าผลที่เกิดขึ้นนั้นเกิดจากการกระทำที่ถูกกล่าวหา ผลอันหนึ่งอาจจะเกิดจากหลายเหตุได้
- ถ้าการกระทำของผู้ถูกกล่าวหาเป็นเหตุหนึ่งในหลายๆเหตุ นี้แล้ว
- ผู้กระทำก็ต้องรับผิดชอบโดยไม่ต้องคำนึงถึงว่ามีเหตุอื่นมาทำให้เกิดผลนั้นได้

4

- **2. ทฤษฎีมูลเหตุเหมาะสม** หมายความว่า ในบรรดาเหตุทั้งหลายที่ก่อให้เกิดผลขึ้นนั้น ในแง่ความรับผิดชอบของผู้กระทำ
- เฉพาะแต่เหตุที่ตามปกติย่อมก่อให้เกิดผลเช่นนั้นเท่านั้นที่ผู้กระทำต้องรับผิดชอบ

5

คำพิพากษาฎีกาที่ 5129/2556

➤ ให้วิ่งมากเกินไป เด็กตาย → ผลโดยตรง

- ครูสั่งให้ นักเรียนวิ่ง รอบสนาม 3 รอบ
- วิ่งไม่ดี ก็ให้วิ่งอีก 3 รอบ
- ไม่ดีอีก ก็ให้วิ่งอีก ในขณะที่แดดร้อนจัด
ไม่เหมาะสม

6

- เพราะอาจเป็นอันตรายแก่เด็กอายุ
11 -12 ปี เด็กหัวใจล้มเหลว แม้จะไม่
ทราบว่าเป็นโรคหัวใจ
- เมื่อเด็กตาย เป็นละเมิด

7

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๔/๒๕๖๓

- เหตุแห่งการละเมิดของจำเลยที่๒ เป็นผลโดยตรงทำให้โจทก์ไม่สามารถใช้อาคารของโจทก์ในการประกอบกิจกรรมบริการเชิงเศรษฐกิจ, การพาณิชย์ได้ เนื่องจากสำนักงานเขตบางกะปิมีหนังสือถึงโจทก์แจ้งว่าอาคารมีสภาพที่อาจเป็นภัยอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน, และมีคำสั่งให้โจทก์ระงับการใช้อาคารและให้ดำเนินการแก้ไขอาคารให้แล้วเสร็จภายใน๓๐ วัน, นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร, พ.ศ. ๕๒๒

8

คำพิพากษาฎีกาที่ ๔๖๔/๒๕๖๓

- มาตรา๔๖ วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์ไม่สามารถเข้าใช้อาคารได้ ย่อมเป็นความเสียหายตามปกติธรรมดาที่จำเลยที่๒ ควรจะได้คาดเห็นเสียแต่ก่อนหรือขณะเข้า รื้อถอนอาคาร หากใช้ความเสียหายพิเศษหรือเป็นเรื่องเกินเลยจากความเสียหายแท้จริงอันมิใช่ผลโดยตรงจากการทำละเมิดของจำเลยที่๒, ดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยไม่, ส่วนค่าจ้างปรับปรุงพื้นที่เช่า๑,๒๗๕,๐๐๐ บาท เป็นการปรับปรุงเพื่อรอเวลาให้จำเลยที่๑ ก่อสร้างรถไฟฟ้าให้แล้วเสร็จซึ่งต้องใช้เวลาประมาณ ๓ ปี หากโจทก์ทำการซ่อมแซมในขณะนี้ ก็อาจต้องซ่อมแซมอาคารดังกล่าว อีกหลายครั้ง เป็นความเสียหายในอนาคตอันเกิดจากการกระทำของจำเลยที่ ๑ และจากการคาดคะเนของโจทก์ซึ่งอาจไม่เกิดขึ้นก็ได้ ความเสียหายเป็นค่าจ้างปรับปรุงพื้นที่เช่าอาคารชั่วคราวส่วนที่โจทก์ไม่ได้ใช้อาคารสาขาหัวหมากส่วนที่เกินไปกว่า๑๐ เดือน จึงสูงกว่าความเสียหายแท้จริง

9

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๘๑๕/๒๕๖๓

➤ การถมดินเป็นเหตุให้คนอื่นเดือดร้อน

- จำเลยทั้งสองได้ถมดินและปลูกสร้างอาคารในทางสาธารณประโยชน์
- ซึ่งเป็นที่สาธารณสมบัติของแผ่นดินสำหรับที่พลเมืองใช้ร่วมกัน

10

- จนทำให้โจทก์ทั้งสามไม่สามารถสัญจรเข้าออกสู่ทางหลวงแผ่นดิน และใช้เป็นทางระบายน้ำที่ท่วมขังไหลลงสู่สวนพริก
- เป็นเหตุให้น้ำท่วมขังบ้านของโจทก์ทั้งสามจนได้รับความเสียหาย อันเป็นผลโดยตรงของการกระทำของจำเลยทั้งสอง

11

- จึงเป็นการรบกวนสิทธิของโจทก์ทั้งสามในการที่จะใช้พื้นที่สาธารณะ
- และถือว่าโจทก์ได้รับความเสียหายพิเศษ โจทก์ทั้งสามจึงเป็นผู้เสียหายและมีอำนาจฟ้องจำเลยทั้งสอง

12

คำพิพากษาฎีกาที่ 8789/2559

- จำเลยที่ 1 ขับรถชนท้ายรถยนต์หมายเลขทะเบียน 6 ค-2998 กทม.
- เป็นเหตุให้รถคันดังกล่าวพุ่งชนรถแท็กซี่ และรถตู้ซึ่งอยู่ด้านหน้าได้รับความเสียหาย

13

➤ ชนท้ายไปชนต่อ → ผลโดยตรง

- การที่จำเลยที่ 1 ขับรถชนรถคันอื่นจนทำให้เกิดความเสียหายแก่รถคันอื่นถึง 3 คัน ย่อมเป็นผลโดยตรง
- อันเกิดจากความประมาทเลินเล่อของจำเลยที่ 1 ซึ่งขับรถด้วยความเร็วสูง ในขณะที่เมาสุรา

14

- เรื่องนี้ความเสียหายที่เกิดขึ้นกับรถทุกคันสืบเนื่องมาจากการขับรถในขณะเมาสุราของจำเลยที่ 1 ทั้งสิ้น
- ส่วนจำเลยอื่นๆ ซึ่งขับรถคันอื่นๆ ไม่ว่าจะป็นรถแท็กซี่หรือรถตู้จะต้องมีส่วนรับผิดชอบหรือไม่ จะต้องไปดูข้อเท็จจริงว่ามีส่วนในการประมาทด้วยหรือไม่

15

- ถ้าขับใช้ความเร็วตามปกติอยู่ในเส้นทางหากเป็นเพราะรถของจำเลยที่ 1 ทำให้ชนแล้วก็ไถลไปชนรถคันอื่นๆ
- โดยที่รถคันอื่นๆ ไม่ได้เกี่ยวข้องด้วย ถือว่าไม่มีส่วนประมาทด้วย
- แต่ถ้าวรถคันอื่นมีส่วนประมาทด้วย ก็ต้องมีส่วนรับผิดชอบในการคิดค่าเสียหายตามพฤติการณ์

16

คำพิพากษาฎีกาที่ 1898/2518

➤ ชนรถบรรทุกยาง ยางหาย →
ผลโดยตรง

- คุณขับรถของจำเลยที่ขับรถโดยประมาทเป็นเหตุให้ชนรถบรรทุกยาง
- ซึ่งถ้าไม่ชน ก็คงไม่ถูกคนร้ายลักยางรถยนต์ในที่เกิดเหตุ

17

- การสูญหายของยางรถยนต์ จึง
เป็นผลโดยตรงจากการละเมิด

- จำเลยต้องรับผิดชอบใช้ค่าเสียหาย
ให้โจทก์ในผลแห่งละเมิดของ
คนขับรถของจำเลย

18

คำพิพากษาศาลฎีกา ๒๕๘๓/๒๕๖๕

- การขอให้ออกหมายจับบุคคลโดยอ้อมส่งผลกระทบต่อสิทธิและเสรีภาพของผู้ที่ถูกออกหมายจับ พนักงานสอบสวนจึงมีหน้าที่ต้องรวบรวมพยานหลักฐานให้เพียงพอที่จะเชื่อได้ว่าโจทก์กระทำผิดจริงซึ่งต้องกระทำด้วยความรอบคอบรัดกุม มิให้เกิดความผิดพลาด โดยเฉพาะอย่างยิ่งต้องเป็นที่แน่ใจว่าโจทก์เป็นบุคคลเดียวกับคนร้ายที่ได้มาจากการรวบรวมพยานหลักฐาน แต่พนักงานสอบสวนไม่ได้ตรวจสอบให้แน่ชัดเสียก่อนว่าโจทก์เป็นบุคคลเดียวกับคนร้ายหรือไม่ก่อนที่จะขอให้ออกหมายจับ ต่อมาพนักงานอัยการฟ้องโจทก์เป็นคดีอาญา เป็นเหตุให้โจทก์ได้รับความเสียหายต้องเสียค่าจ้างทนายความและค่าเช่าหลักทรัพย์ในการขอปล่อยชั่วคราวซึ่งเป็นการกระทำเพื่อปกป้องสิทธิอันชอบธรรมของโจทก์จากการถูกดำเนินคดีโดยมิชอบจึงเป็นค่าเสียหายโดยตรงจากการที่พนักงานสอบสวนทำละเมิด

19

14. มีเหตุแทรกซ้อนให้เสียหายมากขึ้น

- มีเหตุแทรกซ้อนให้เสียหายมากขึ้น
- มีความเสียหายบางอย่างที่การกระทำนั้นขาดตอนไปแล้ว
- แต่มีเหตุแทรกซ้อนขึ้นมา

20

- คนกระทำคนแรกจะต้องรับในผลนั้นหรือไม่
- เช่น ก. ทำร้าย ข. ระหว่าง ข. ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาลก็ถูก ค. ตามมายิง ข. ถึงแก่ความตายที่โรงพยาบาล

21

- กับอีกกรณีหนึ่ง ก. ขับรถชน ข. สลอบในที่มืดและเปลี่ยว แล้วทิ้ง ข. ซึ่งนอนสลบไว้
- ต่อมาก็มีรถแล่นมาทับ ข. ถึงแก่ความตาย
- ทั้งสองอย่าง ก. คนทำคนแรกจะต้องรับผิดชอบหรือไม่

22

- ก็ต้องยึดหลักว่าเหตุแทรกซ้อนที่ทำให้ตาย วิชาญชนคาดหมายได้หรือไม่ว่าเกิดขึ้นได้
- เราใช้หลักนี้ไปวินิจฉัยข้อเท็จจริงต่างๆ ว่า ที่มีเหตุแทรกซ้อนขึ้นมาทีหลังนี้ วิชาญชนคาดหมายว่าจะเกิดได้หรือไม่

23

- กรณีที่ ก. ตีหัว ข. ระหว่างไปรักษาตัวที่โรงพยาบาล
- แล้วถูก ค. ตามไปยังที่โรงพยาบาลซึ่งไม่เกี่ยวข้องกัน **วิญญูชนไม่อาจคาดหมายได้**

24

- เพราะฉะนั้นการตายของ ข. นั้น ก. คนทำคนแรกไม่ต้องรับผิดชอบ
- แต่กรณีหลังวิญญูชนคาดหมายได้ว่าทั้งคนนอนสลบในที่เปลี่ยวและมีดอาจถูกรถอื่นทับตายได้ ก. ต้องรับผิดชอบในความตายนั้น

25

15.เสียหายไกลกว่าเหตุ

- เสียหายไกลกว่าเหตุ เมื่อมีเหตุละเมิดเกิดขึ้นแล้ว มีเหตุการณ์ต่อเนื่องกันไปเรื่อยๆ
- เช่น ทำไข่เป็ดเขาแตกหนึ่งฟอง
- ถ้าไม่ทำไข่แตกก็เอาไข่นั้นไปฟักได้เป็ดมาตัวหนึ่ง

26

- ออกลูกไปเรื่อยๆ ก็เป็นเค้า
- นำไปขายได้เงินนำไปซื้อโรงงานได้ไม่รู้จบ
- เขาเรียกว่ามีการกระทำเกิดขึ้นแล้วมีเหตุการณ์ต่อเนื่องกันเป็นทอดๆ ไป ก็มีปัญหว่าผู้กระทำจะต้องรับผิดชอบในความเสียหายนั้นเพียงใด
- กรณีนี้ก็ต้องถือว่าการกระทำต้องมีการสิ้นสุด คือยุติขาดตอนเสียบ้าง

27

- การกระทำละเมิดอย่างหนึ่งก็อาจมีความเสียหายต่อเนื่องจากการกระทำนั้น
- แต่ก็ต้องมีหยุดชักที่ไม่ใช่ไม่รู้จกจบ
- ทำไข่แตกฟองหนึ่งความเสียหายคืออะไร ก็คือไข่ฟองหนึ่งราคาเท่าไรก็ว่าไป

28

- การที่นำไปพักแล้วออกเป็นตัว แล้วต้องเป็นอย่างโน้นอย่างนี้เป็นการคาดการณั้
- กรณีอย่างนั้นเขาเรียกความเสียหายไกลกว่าเหตุ ผู้กระทำไม่ต้องรับผิดชอบ

29

**ขับรถชน → ไปร.พ → ออกมา →
โดนชนอีก → ไกลกว่าเหตุ**

- เคยมีตัวอย่างเรื่องขับรถชนแล้วก็ไปรักษาตัวที่โรงพยาบาล รักษาตัวเสร็จเดินออกมาข้างนอกกลางถนนถูกรถชนซ้ำสอง
- การกระทำตอนแรกที่ต้องรักษาตัวที่โรงพยาบาล ถือว่าสิ้นสุด ตั้งแต่ตอนนั้น หลังจากทำแผลเสร็จแล้วออกไปถูกรถชน เขาเรียกว่าไกลกว่าเหตุ

30

**ใช้มิดเฟ้น → บาดเจ็บ → หมอรักษา
ไม่ดี → ผลโดยตรง**

- กรณีที่ทำเขาบาดเจ็บแล้วก็ไปรักษาไม่ดีหรือหมอไม่เก่ง ทำให้บาดเจ็บมากขึ้นอย่างนี้ **วิญญูชนพึงคาดหมายได้** กรณีนี้ไม่ไกลกว่าเหตุ

31

คำพิพากษาฎีกาที่ 131/2496

➤ เก็บสมุดเช็คเอง → ปลอมยาก →
มีคนเอาไป → ไม่ละเมิด

- ในเรื่องละเมิด กฎหมายดูแลแห่งการกระทำอันเป็นผลธรรมดา
- หรือโดยตรง หรือใกล้ชิดกับเหตุเท่านั้น

32

- จริงอยู่ ถ้าจำเลยซึ่งเป็นเจ้าหน้าที่ของโจทก์เก็บรักษาสมุดเช็คและตราบอกบัญชีไว้เอง ก็เป็นการป้องกันอย่างดี
- ผู้ร้ายจะหาโอกาสปลอมเช็คไปเบิกเงินของโจทก์ได้ยาก

33

- แต่นั้นเป็นความคิดเห็นของบุคคล
- หากกฎหมายบัญญัติว่าผู้มีหน้าที่ เช่น จำเลย (ผู้จัดการองค์การรถไฟ สายแม่กลอง) จะต้องใช้ความระวัง รักษาสิ่งที่โจทก์ต้องการนั้นไม่

34

- จึงอาจตำหนิจำเลยในทางปกครอง ได้
- แต่จำเลยไม่ต้องรับผิดชอบละเมิด เพราะ ไม่ใช่ผลโดยตรงใกล้ชิดกับการกระทำของจำเลย

35

16.ผู้เสียหายทำเอง

- ผู้เสียหายทำเอง
- กรณีที่ความเสียหายเกิดจากการกระทำของผู้เสียหายเอง
- ถ้าเป็นผลเนื่องมาจากการทำละเมิดของจำเลยแล้ว

36

- จำเลยต้องรับผิดชอบเพราะการที่ผู้เสียหายกระทำไปตามความสามารถแล้ว
- หากจำเลยไม่เป็นต้นเหตุความเสียหายก็ไม่เกิด จำเลยต้องรับผิดชอบ

37

คำพิพากษาฎีกาที่ 114/2510

➤ ขับรถไม่เร็ว → ล้อตกหลุม
ไม่คว่ำ → โดดไปเอง → ตาย → ไม่ใช่
ผลโดยตรง → ไม่ประมาท

- จำเลยไม่ได้ขับรถเร็วและทางลวกไม้ที่ขับมานั้นเป็นทางจำกัดบังคับให้ขับ
- โดยข้างหนึ่งเป็นคลอง อีกข้างหนึ่งเป็นเขา จะขับให้ห่างคลองไปอีกไม้ไม่ได้เพราะติดเขา

38

- การที่ล้อพ่วงเอียงนั้นก็เนื่องจากที่ตรงนั้นเป็นหลุมเอาหินกองไว้หินแตก
- เป็นเหตุผลให้ระดับล้อที่ผ่านไปทรุดลงต่ำลง
- และรถคันที่จำเลยขับไม้ได้คว่ำ

39

- ถ้าผู้ตายไม่ด่วนตัดสินใจกระโดดจากรถเหมือนคนอื่นก็คงไม่ได้รับอันตรายแต่อย่างใด
- ดังนั้นหาใช่ความประมาทของจำเลยไม่

40

- โจทก์ก็อ้างทฤษฎีเจื่อนใจบอกว่า
- ถ้าจำเลยไม่ขับรถทำให้หวาดเสียวอย่างนี้คนก็ไม่ต้องกระโดดไปถึงแก่ความตาย
- แต่ศาลฎีกาไม่ถือว่าจำเลยได้กระทำโดยประมาทเกินแล้ว

41

- เพราะตามสภาพของถนนนั้น
ต้องเป็นอย่างนั้น
- เหตุเกิดจากการกระทำของ
ผู้ตาย

42

17. ไม่ถือว่าเป็นเสียหาย

- ไม่ถือว่าเป็นเสียหาย
- มีการกระทำบางอย่างแม้ผู้ถูกรกระทำจะได้รับ
ความเสียหาย
- แต่ความเสียหายนั้นมิใช่เกิดจากการกระทำของ
จำเลยโดยตรงหรือโดยนิตินัย
- ไม่ถือว่าเป็นผู้เสียหาย ผู้กระทำก็ไม่ต้องรับผิดชอบ

43

18.ผู้เสียหายทำผิดอาญา

- ผู้เสียหายทำผิดอาญา ความเสียหายที่เกิดจากผู้เสียหายเป็นผู้มีส่วนกระทำความผิดทางอาญาด้วย
- ผู้เสียหายฟ้องฐานละเมิดได้หรือไม่
- เช่น กรณีหลอกว่าจะช่วยวิ่งเต้นเรื่องคดี ฝากเข้าทำงาน เลื่อนตำแหน่ง

39

- ขอสัมปทาน ต่างๆ คนที่มาหลอกเป็นผู้ทำละเมิด
- เพราะทำโดยมิชอบด้วยกฎหมายทำให้ผู้อื่นเสียหาย
- แล้วผู้ถูกระทำเสียหายต้องเสียเงินเสียทองไป แล้วจะฟ้องเรียกคืนได้หรือไม่

40

- เมื่อตัวเองเป็นผู้กระทำผิดอาญาเสียเองแล้ว
- ก็ถือหลักว่าไม่เสียหายเพราะมีส่วนที่ไปใช้ให้เขาทำผิดอาญา ไปให้สินบนเจ้าพนักงานคดีอาญาไม่ถือว่าเป็นผู้เสียหาย
- ในคดีแพ่งก็ไม่ถือว่าเป็นผู้เสียหายด้วย**

41

คำพิพากษาฎีกาที่ 518/2567

- ผู้ตายมีส่วนก่อให้เกิดการกระทำความผิดด้วย แม้ผู้ตายไม่ใช่ผู้เสียหายโดยนิตินัย ห. ซึ่งเป็นมารดาของผู้ตาย และเด็กหญิง น. ซึ่งเป็นบุตรของผู้ตายย่อมไม่มีอำนาจเข้ามาจัดการแทนผู้ตายและไม่มีสิทธิขอเข้าร่วมเป็นโจทก์กับพนักงานอัยการก็ตาม แต่บุคคลทั้งสองเป็นผู้ได้รับความเสียหายจากการกระทำละเมิดของจำเลย จึงเป็นผู้ที่ถูกโต้แย้งสิทธิในทางแพ่งและมีสิทธิเรียกร้องขอให้บังคับจำเลยชดเชยค่าสินไหมทดแทนได้ ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญามาตรา๔๔/๑ โดยไม่ต้องคำนึงว่าผู้ตายเป็นผู้เสียหายโดยนิตินัยหรือไม่

42

- ส่วนจะกำหนดค่าสินไหมทดแทนให้มากน้อยเพียงใด ย่อมต้องเป็นไป

ตามประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์ มาตรา ๕๔๒ ประกอบมาตรา

๒๒๓ วรรคหนึ่ง และมาตรา ๕๓๘ วรรคหนึ่ง ซึ่งให้พิจารณาว่าความเสียหายนั้นได้เกิดขึ้นเพราะฝ่ายไหนเป็นผู้ก่อยิ่งหย่อนกว่ากันเพียงไร

43

19. ทรัพย์ที่เสียหายถูกโอน

- ทรัพย์ที่เสียหายถูกโอน
- เมื่อเสียหายแล้ว ก็ฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนได้
- มีบางกรณีเมื่อความเสียหายหมดไปจะฟ้องได้หรือไม่
- เช่น รถถูกชนบุง วันรุ่งขึ้นเจ้าของก็ขายรถไป หรือรถถูกขโมยไป

44

- เจ้าของเดิมจะฟ้องเรียกค่าเสียหายได้หรือไม่
- อาจจะเถียงได้ว่า ขายรถไปแล้วไม่เสียหาย แถมขายได้ราคาดีเสียด้วย ใ้ไปเอารถมาจะซ่อมให้
- หลักไม่อยู่ตรงที่ว่าผู้ทำละเมิดสามารถทำให้ทรัพย์สินนั้นคืนดีได้หรือไม่

45

- ในเรื่องละเมิดมีหลักว่าต้องพยายามเยียวยาให้ผู้เสียหายคืนฐานะเดิม
- ก็หมายความว่า **รถบุบก็ต้องทำให้หายบุบ** แต่เมื่อทำไม่ได้เพราะขายหรือหายไปแล้ว
- แต่หนี้ละเมิดยังไม่ระงับ ก็ต้องใช้ค่าเสียหาย

46

20.ต้องใช้คำสินไหมทดแทนเพื่อการ ละเมิด

- ต้องใช้คำสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิด
- ที่มาตรา 420 กำหนดว่า “ **จำเป็นต้องใช้คำสินไหม
ทดแทนเพื่อการนั้น** ” ไม่ใช่หลักเกณฑ์ของ
การทำละเมิด

47

- แต่เป็นผลของการละเมิดทำให้เกิดหนี้ที่
จะต้องใช้คำสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิด
- ส่วนวิธีใช้คำสินไหมทดแทนและต้องใช้
อะไร และอย่างไร
- ต้องเป็นไปตามหมวด 2 ว่าด้วยคำสินไหม
ทดแทน

48

21. ผู้เสียหายได้รับเยียวยาความเสียหาย

- ผู้เสียหายได้รับเยียวยาความเสียหาย
- มีบางกรณีผู้เสียหายได้รับเยียวยาความเสียหายนั้นแล้ว
- มีปัญหาว่าจะฟ้องผู้ทำละเมิดได้หรือไม่
- แยกพิจารณาตามลักษณะที่ได้รับเยียวยา

49

22. กรณีประกันภัย

- กรณีประกันภัย
- ถ้าวินิจฉัยผู้เสียหายเอาประกันภัยไว้
- เมื่อรถได้รับความเสียหายเนื่องจากการทำละเมิด ผู้เสียหายเลือกได้ 2 ทาง

50

- ทางแรกก็คือฟ้องผู้ทำละเมิดให้รับผิดชอบตาม มาตรา 420, 437
- หรืออีกทางหนึ่ง ผู้เสียหายมีสิทธิเรียกร้องเอาจากบริษัทประกันภัย
- ถ้าบริษัทประกันภัยจ่ายให้เต็มตามความเสียหายแล้ว

51

- บริษัทประกันภัยรับช่วงสิทธิที่จะไปฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนจากผู้ทำละเมิด
- ซึ่งเท่ากับเป็นการแปลงหนี้ใหม่ ขาดจากผู้ทำละเมิดได้เฉพาะส่วนที่ขาด
- ส่วนบริษัทประกันภัยจ่ายไปเท่าไรก็รับช่วงสิทธิมาฟ้องผู้ทำละเมิดได้เท่านั้น

52

23.กรณีประกันชีวิต

- กรณีประกันชีวิต
- การประกันชีวิตไม่ใช่ประกันภัยแบบที่ชดใช้ค่าสินไหมทดแทน
- แต่มีลักษณะเป็นการสะสมทรัพย์

53

- ฉะนั้น กรณีที่ประกันชีวิตแล้วมีผู้ทำละเมิดต่อชีวิต ทายาทของผู้ตายในฐานะผู้รับประโยชน์ก็ไปรับจากบริษัทประกันชีวิตได้
- ขณะเดียวกันก็ฟ้องผู้ทำละเมิดได้

54

- ไม่ถือว่าชำช้า่อน ไม่ถือว่าหนี้ละเมิดระงับ
- และขณะเดียวกันถ้าบริษัทประกันชีวิต
จ่ายเงินให้แก่ทายาทของผู้ตายไปแล้ว
- ก็ไม่ได้รับช่วงสิทธิที่จะไปฟ้องผู้ทำละเมิด

55

24.กรณีมีสวัสดิการ

- กรณีมีสวัสดิการ
- ข้าราชการหรือพนักงานบริษัทห้างร้านที่มีสวัสดิการช่วยค่ารักษาพยาบาล
- เอาใบเสร็จรับเงินมาเบิกจากหน่วยงาน
ของตน

56

- มีปัญหาว่ารับเงินมาแล้วจะฟ้องผู้ทำละเมิดได้หรือไม่
- ก็ต้องดูว่าหน่วยงานของผู้เสียหายจ่ายสวัสดิการเป็นหน้าที่ตามกฎหมายบังคับหรือไม่

57

- ถ้าไม่ใช่หน้าที่ตามกฎหมายบังคับแต่เป็นเรื่องให้สวัสดิการ
- หน่วยงานนั้นก็ไม่ได้รับช่วงสิทธิ
- ขณะเดียวกันผู้เสียหายซึ่งได้รับค่ารักษาพยาบาลแล้ว

58

- ก็ยังมีสิทธิฟ้องเรียกจากผู้ทำละเมิดได้
- หลีกเลี่ยงกันเพื่อนฝูงช่วยออกเงินค่ารักษาพยาบาลให้ก็ไม่ได้รับช่วงสิทธิผู้บาดเจ็บก็ไปฟ้องผู้ทำละเมิดได้ ไม่ซ้ำซ้อน

59

25. กรณีบัตรทอง 30 บาท รักษาทุกโรค

- กรณีบัตรทอง 30 บาท รักษาทุกโรค
- คือบัตรประกันสุขภาพที่ให้สิทธิประโยชน์หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าแก่ผู้ถือบัตร
- ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลได้เป็นอย่างดี

60

- ๓๐ บาท รักษาทุกโรค
- คือบัตรประกันสุขภาพที่ให้สิทธิประโยชน์หลักประกันสุขภาพถ้วนหน้าแก่ผู้ถือบัตร
- ซึ่งจะช่วยลดค่าใช้จ่ายในการรักษาพยาบาลได้เป็นอย่างดี

61

- จึงได้รับการตอบรับจากผู้คนเป็นอย่างมาก โดยเฉพาะบุคคลที่มีฐานะระดับยากจนไปจนถึงปานกลาง
- เมื่อผู้เสียหายที่ถือบัตรทองแล้วถูกทำละเมิด
- ก็ได้รับประโยชน์หลักประกันสุขภาพ ซึ่งได้รับการช่วยลดค่ารักษาพยาบาล

62

- ก็มีปัญหว่าผู้ทำละเมิดจะอ้างว่าผู้เสียหายได้ใช้สิทธิบัตรทองแล้ว
- จึงขอชดใช้ค่าสินไหมทดแทนเฉพาะที่ผู้เสียหายจ่ายไปจริงได้หรือไม่
- ในกรณีนี้ก็ไม่ต่างจากข้าราชการที่มีสวัสดิการรักษายาบาลจากหน่วยงานของรัฐมีสิทธิเบิกค่ารักษายาบาลจากหน่วยงานของรัฐที่ตนสังกัดได้

63

- กรณีดังกล่าวผู้ทำละเมิดก็อ้างไม่ได้ว่าข้าราชการที่ถูกทำละเมิดมีสิทธิเบิกค่ารักษายาบาลแล้ว เช่นเดียวกับผู้เสียหายที่มีบัตรทอง 30 บาท
- ผู้ทำละเมิดก็อ้างไม่ได้เช่นกันผู้ทำละเมิดจึงต้องรับผิดชอบในความเสียหายเท่ากับผู้เสียหายที่ไม่มีสวัสดิการรักษายาบาล ไม่มีบัตรทอง 30 บาท

64

คำพิพากษาฎีกาที่ 8467/2559

➤ มีสิทธิรักษา 30 บาท ไม่ได้จ่าย ก็
ฟ้องเรียกได้

- ปัญหาว่าโจทก์ไม่มีสิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลจำนวน 758,467 บาท
- เพราะเหตุที่โจทก์ใช้สิทธิบัตรทอง 30 บาท ในการรักษาพยาบาล

65

- โดยไม่ได้จ่ายจริง หรือไม่ เป็นปัญหาเกี่ยวกับอำนาจฟ้อง
- ซึ่งเกี่ยวข้องกับความสะดวกเรียบร้อยของประชาชน
- แม้จำเลยที่ 2 และที่ 3 จะไม่ได้ให้การไว้ ก็ย่อมยกขึ้นอุทธรณ์ฎีกาได้

66

- ในปัญหานี้ศาลฎีกาเห็นว่า แม้โจทก์จะไม่ได้จ่ายค่ารักษาพยาบาลตามใบแจ้งค่ารักษาพยาบาลของโรงพยาบาล
- อันเนื่องจากการใช้สิทธิบัตรทอง 30 บาท ตาม พรบ.หลักประกันสุขภาพแห่งชาติ พ.ศ.2545

67

- ซึ่งบุคคลทุกคนมีสิทธิได้รับการรักษาพยาบาลจากสถานบริการสาธารณสุขของรัฐโดยไม่เสียค่าใช้จ่าย
- อันเป็นสิทธิของโจทก์ตามที่กฎหมายกำหนดให้

68

- ไม่เกี่ยวกับความรับผิดชอบของจำเลยที่ 1 ผู้ทำละเมิด
- ซึ่งจำเลยที่ 2 และที่ 3 ต้องรับผิดชอบ
- โจทก์จึงมีสิทธิเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลได้

69

คำพิพากษาฎีกาที่ 1730/2566

เหตุแห่งการละเมิดของจำเลยที่ ๒ เป็นผลโดยตรงทำให้โจทก์ไม่สามารถใช้อาคารของโจทก์ในการประกอบกิจกรรมบริการเชิงเศรษฐกิจ, การพาณิชย์ได้ เนื่องจากสำนักงานเขตบางกะปิมีหนังสือถึงโจทก์แจ้งว่าอาคารมีสภาพที่อาจเป็นอันตรายต่อชีวิต ร่างกาย หรือทรัพย์สิน, และมีคำสั่งให้โจทก์ระงับการใช้อาคารและให้ดำเนินการแก้ไขอาคารให้แล้วเสร็จภายใน ๓๐ วัน นับแต่วันที่ได้รับคำสั่งตาม พ.ร.บ.ควบคุมอาคาร, พ.ศ. ๕๒๒

70

คำพิพากษาฎีกาที่ 1730/2566

มาตรา ๕๖ วรรคหนึ่ง เมื่อโจทก์ไม่สามารถเข้าใช้อาคารได้ ย่อมเป็นความเสียหายตามปกติธรรมดาที่จำเลยที่ ๒ ควรจะได้คาดเห็นเสียแต่ก่อนหรือขณะเข้ารีดถอนอาคาร หาใช่ความเสียหายพิเศษหรือเป็นเรื่องเกินเลยจากความเสียหายแท้จริงอันมิใช่ผลโดยตรงจากการทำละเมิดของจำเลยที่ ๒, ดังที่ศาลอุทธรณ์วินิจฉัยไม่, ส่วนค่าจ้างปรับปรุงพื้นที่เช่า ๑,๒๗๕,๐๐๐ บาท เป็นการปรับปรุงเพื่อรอเวลาให้จำเลยที่ ๑ ก่อสร้างรถไฟฟ้าให้แล้วเสร็จซึ่งต้องใช้เวลาประมาณ ๓ ปี หากโจทก์ทำการซ่อมแซมในขณะนี้ ก็อาจต้องซ่อมแซมอาคารดังกล่าว อีกหลายครั้ง เป็นความเสียหายในอนาคตอันเกิดจากการกระทำของจำเลยที่ ๑ และจากการคาดคะเนของโจทก์ซึ่งอาจไม่เกิดขึ้นก็ได้ ความเสียหายเป็นค่าจ้างปรับปรุงพื้นที่เช่าอาคารชั่วคราวส่วนที่โจทก์ไม่ได้ใช้อาคารสาขาหัวหมากส่วนที่เกินไปกว่า ๑๐ เดือน จึงสูงกว่าความเสียหายแท้จริง

71

26. กรณีเงินทดแทนตามกฎหมายแรงงาน

- กรณีเงินทดแทนตามกฎหมายแรงงาน

คำพิพากษาฎีกาที่ 7630/2554

- การรับช่วงสิทธิจะเกิดขึ้นได้ก็ด้วยอำนาจของกฎหมาย

72

- จึงต้องเป็นกรณีที่มีกฎหมายบัญญัติให้รับช่วงสิทธิได้
- การที่โจทก์จ่ายเงินค่ารักษาพยาบาลซึ่งเป็นเงินทดแทนแก่ลูกจ้างตามกฎหมายแรงงานอันเป็นกฎหมายพิเศษ

73

- ซึ่งใช้บังคับระหว่างนายจ้างกับลูกจ้าง
- กรณีที่ลูกจ้างประสบอันตรายถึงแก่ความตายอันเนื่องมาจากการทำงานให้แก่นายจ้างโดยเฉพาะ
- มิใช่การจ่ายค่าสินไหมทดแทนความเสียหาย

74

- และกฎหมายก็ไม่ได้บัญญัติให้สิทธิแก่โจทก์ซึ่งเป็นนายจ้างเรียกเอาเงินทดแทนที่จ่ายไปนั้นคืนจากผู้ทำละเมิดต่อลูกจ้างโจทก์ได้แต่อย่างใด
- ดังนั้น โจทก์จึงไม่อาจอ้างการรับช่วงสิทธิมาฟ้องเรียกร้องค่ารักษาพยาบาลที่โจทก์จ่ายไปคืนจากจำเลยที่ 7 ได้

75

27. ผู้เสียหายใช้สิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน

- ผู้เสียหายใช้สิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทน
- เมื่อผู้เสียหายมีสิทธิเรียกค่าสินไหมทดแทนเนื่องจากถูกละเมิดแล้ว
- หากลูกหนี้ไม่ยอมชำระผู้เสียหายย่อมฟ้องคดีต่อศาลส่วนแพ่งเพื่อบังคับให้ลูกหนี้ชำระได้ตาม ปวิพ. มาตรา 55

76

- แต่ถ้การละเมิดเป็นคดีแพ่งที่เนื่องกับคดีอาญาด้วย
- ผู้เสียหายจะฟ้องต่อศาล ซึ่งพิจารณาคดีอาญาหรือต่อศาลที่มีอำนาจชำระคดีแพ่งก็ได้ (ปวิอ. มาตรา 40)

- ในคดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญานี้
- หากพนักงานอัยการเป็นผู้ฟ้องคดีอาญา
- ผู้เสียหายมีสิทธิยื่นคำร้องต่อศาลในคดีอาญา
- ขอให้บังคับจำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทนแก่ตนได้

- โดยผู้เสียหายต้องยื่นคำร้องก่อนสืบพยาน
- ในกรณีที่ไม่มี การสืบพยานให้ยื่นคำร้องก่อนศาลวินิจฉัยชี้ขาดคดี
- การยื่นคำร้องของผู้เสียหายนี้จะมีค่า ประการอื่นที่มีใช้ค่าขอบังคับให้จำเลยชดใช้ค่าสินไหมทดแทน

- อันเนื่องมาจากการกระทำความผิดของจำเลยในคดีอาญามีได้
- และต้องไม่ขัดหรือแย้งกับคำฟ้องในคดีอาญาที่พนักงานอัยการเป็นโจทก์
- และในกรณีที่พนักงานอัยการได้ดำเนินการตามความใน มาตรา 43 แล้ว

- ผู้เสียหายจะยื่นคำร้องเพื่อเรียกทรัพย์สินหรือราคาทรัพย์สินอีกไม่ได้ (ปวิอ.มาตรา 44 / 1)

81

28.ผู้มีอำนาจฟ้องแทนผู้เสียหาย

- ผู้มีอำนาจฟ้องแทนผู้เสียหาย
- ปกติผู้ที่จะฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนก็
- คือ ผู้ถูกทำละเมิดหรือผู้แทนโดยชอบธรรม หรือผู้อนุบาลของผู้เสียหาย

82

- บุคคลอื่นหากมิได้รับมอบหมายอาจฟ้องแทนได้ไม่
- เว้นแต่จะมีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษ เช่น

83

- (1) พนักงานอัยการฟ้องแทน
- หากเหตุละเมิดนั้นเป็นคดีลักทรัพย์ ชิงทรัพย์ ปล้นทรัพย์ โจรสลัด กรรโชก หนีโกงยกยอกหรือรับของโจร
- ถ้าผู้เสียหายมีสิทธิที่จะเรียกร้องทรัพย์สินหรือราคาที่สูงสูญหายไปเนื่องจากการกระทำผิดคืบ

84

- เมื่อพนักงานอัยการยื่นฟ้องคดีอาญาตาม ป.วิอ. มาตรา 43
- กำหนดให้พนักงานอัยการเรียกทรัพย์สินหรือราคาแทนผู้เสียหายด้วย

85

- (2) ฟ้องแทนตามกฎหมายพิเศษ
- อาจมีกฎหมายพิเศษที่กำหนดให้คณะกรรมการ สมาคม มูลนิธิ หน่วยงานหรือองค์กรใด
- มีอำนาจฟ้องเรียกค่าเสียหายแทนผู้เสียหายได้

86

•เช่น พรบ.คุ้มครองผู้บริโภค พ.ศ.
2522 มาตรา 39 พรบ.

•ความรับผิดชอบต่อความเสียหายที่
เกิดขึ้นจากสินค้าที่ไม่ปลอดภัย
พ.ศ. 2551 มาตรา 10